

Årsrapport for Bispemøtet 2021

Vedtatt av Bispemøtets arbeidsutvalg 14.mars 2022, BMAU sak 13/22

I. Leders beretning

Bispemøtet er et sentralkirkelig organ for samordning av den tjeneste som er tillagt biskopene. Gjennom Bispemøtets arbeid utøver biskopene et samlet lederskap i Den norske kirke lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Av hovedsaker som Bispemøtet har arbeidet med i 2021 kan nevnes følgende:

Pandemi

Også i 2021 har det kirkelige arbeid vært påvirket av koronapandemien. Pandemien har satt begrensninger, men også skapt kreativitet og idemyldring i menighetene. Arbeidssituasjonen for ansatte i kirkelig virksomhet har vært krevende. Å skulle møte mennesker uten å kunne gjennomføre fysiske treffpunkt har vært vanskelig. Påske- og julehøytiden måtte også i 2021 feires på andre måter enn vi er vant til, men også dette året ble mottoet: Vi skal ikke innstille, men omstille. Med kreativitet ble det feiret påske på nye måter, og mange tok i bruk naturen for å samles til bønn og gudstjenesteliv. Også i år ble det sunget «Deg være ære» i påsketiden, og gjennom pandemien fikk kirken bety mye for mange.

Guds skaperverk

Bispemøtet ga i februar ut heftet «Guds skaperverk – vårt hjem. Tro, håp og handling. Et budskap fra Bispemøtet om vårt kristne kall i møte med klimakrisen». Med heftet ønsker Bispemøtet å oppfordre til en bred samtale med utgangspunkt i hva vår tro på Gud faktisk betyr. Bispemøtet ønsker også å inspirere til handling ut fra vår tro for en god og rettferdig forvaltning av skaperverket. Heftet bruker gudstjenestens ledd til å utfolde de ulike aspekter ved møtet mellom kristen tro, skaperverket og klimautfordringene. Gudstjenesten rommer alle sider ved livet, og gir styrke og mot til å møte dem

Kirken i møte med jødedom

Bispemøtet og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke opprettet dette året et faglig utvalg som skal levere en utredning om kirken i møte med jødedom og jøder. Utvalget skal gi teologiske og praktiske perspektiver på Den norske kirkes relasjon til jødedom og jøder i dag.

Bispemøtet uttalte at ønsket er at dette utvalget kan bidra til kritisk selvrefleksjon om kirkens rolle i møte med jødedom og jøder. Utvalget skal se på konkrete forslag og ønsker for kirkens arbeid på feltet i årene fremover.

«Det er et viktig historisk og dagsaktuelt tema utvalget skal gjøre greie for», uttalte preses Olav Fykse Tveit. Utvalget er bredt, faglig sammensatt og består av 13

medlemmer. Utvalget skal levere utredningen til Bispemøtet og Mellomkirkelig råd i løpet av høsten 2023.

Bispemøtets studietur

Bispemøtet gjennomførte en studietur til Øst-Finnmark, 30.august – 4.september med fordypning i samisk og kvensk kultur og kirkeliv. Studieturen ses i sammenheng med at Stortinget har oppnevnt en Sannhets- og forsoningskommisjon som skal legge frem sin rapport sommeren 2023. Kommisjonen skal granske norske myndigheters fornorskningpolitikk og urett overfor samer, kvener og norskfinner. Bispemøtets studietur startet i Vardø og Vadsø og ble avsluttet i Kirkenes og Pasvik. Underveis møtte biskopene representanter for kirke- og samfunnsliv. Studieturen gav stort utbytte og er fulgt opp med videre fordypning i norsk teologi i møte med samisk tradisjon.

Porvoo

12. September var det festhøymesse i Nidarosdomen i anledning 25-årsjubileet for Porvoo-fellesskapet. Denne kirkeavtalen om fullt kirkefellesskap mellom lutherske og anglikanske kirker hovedsakelig i Norden, Baltikum, Irland og Storbritannia, ble undertegnet og feiret blant annet i Nidarosdomen i september 1996. Flere av nøkkelpersonene fra den gang var representert, deriblant biskop emeritus Andreas Aarflot og professor Ola Tjørhom. På grunn av pandemien var søsterkirker representert med danske, finske, svenske, latviske og anglikanske kolleger som for tiden arbeider i Norge. Etter gudstjenesten ble det avholdt et seminar i Erkebisppegården, hvor det ble reflektert over hvordan avtalen har påvirket kirkeliv i våre kirker og utfordringer framover. Biskop emeritus Andreas Aarflot var helt sentral fra norsk side for både å forberede og iverksette avtalen.

Fosterdiagnostikk

Bioteknologiloven ble endret i mai 2020 slik at genetisk fosterdiagnostikk nå er tillatt for alle gravide. Bispemøtet arrangerte i oktober et åpent seminar om fosterdiagnostikk og vedtok å opprette en arbeidsgruppe som skal legge fram forslag til hvordan biskopene kan følge opp temaet.

I forbindelse med dette uttrykte biskopene at de har dyp respekt for de vanskelige valgene kommende foreldre skal ta. Som samfunn må vi sikre at barn og familier med behov for tilrettelegging får den støtten de har rett på. Biskopene er bekymret for at færre vil bære frem barn med ulike kromosomtilstander og at det kan utfordre prinsippet om at vi skal ha plass til alle i samfunnet vårt. Dette handler om menneskeverd, uttrykte Bispemøtet.

Etisk refleksjon i debatten og senaborter

Abort ble igjen aktualisert i den offentlige debatten. I den forbindelse gav Bispemøtet i mai i BM sak 19/21 en uttalelse der de advarte mot å la abort bli partipolitisk markeringspolitikk i en valgkamp. Uttalelsen peker på etiske dilemma og kompleksiteten knyttet til senaborter.

Høyesterettsdom i konvertittsak

Den 3.juni falt dommen i en konvertittsak i Høyesterett der Den norske kirke var partsmedhjelper. Høyesterett behandlet spørsmålet om søkerne hadde krav på asyl som følge av at de under oppholdet i Norge skal ha konvertert til kristendommen.

Dommen i Høyesterett fastslår at presters vitnemål skal tillegges betydelig vekt ut fra deres religionsfaglige kompetanse. Dette ble ikke i samme grad ble vektlagt i Lagmannsretten. I Høyesterettsdommen vises det også til at Den norske kirke har et betydelig opplæringsarbeid og «introduksjonsprogram» for konvertitter.

Lengeværende ureturnerbare asylsøkere

Situasjonen for lengeværende ureturnerbare asylsøkere ble adressert i et åpent brev fra preses til justis- og beredskapsminister Emilie Enger Mehl i desember. Biskopene har i mange år vært opptatt av at samfunnet må finne trygge løsninger for denne gruppen. Det politiske vedtaket i 2019 som åpnet for å gi humanitært opphold, har vist seg å hjelpe langt færre enn forventet. Av de få som er innvilget positivt vedtak er, er flere kastet ut i ny midlertidighet og usikkerhet gjennom de betingelsene vedtakene stiller. Preses oppfordrer i brevet regjeringen til å finne gode politiske løsninger som ivaretar menneskeverdet og helsen til denne svært sårbare gruppen som ikke kan returnere til sine hjemland.

Arbeidsmiljø

I oktober 2020 fastslo biskopene i Den norske kirke at prester må samarbeide uavhengig av kjønn. Dersom det oppstår arbeidsmiljøproblemer, følger biskopen opp saken.

I oktober 2021 drøftet Bispemøtet oppfølgingen av vedtaket fra 2020 med bakgrunn i resultatene av en arbeidsmiljøundersøkelse blant kvinner i prestedtjeneste. Bispemøtet fastholder at ingen kan nekte å samarbeide på grunnlag av kjønn. Oppstår det arbeidsmiljøproblemer fordi en mannlig prest nekter å samarbeide med en kvinnelig prest, skal biskopen følge opp dette som en personalsak.

Drop-in-dåp

«Praksisen med drop-in-dåp har avdekket et behov og et ønske om dåp som vi ikke har sett så tydelig før i deler av befolkningen», dette mener Olavsstipendiat Stein Ellinggard. Han ble tildelt Olavstipendet for 2021 av Bispemøtet. I rapporten "Frelst i en fei?!" har Ellinggard undersøkt bruken av drop-in-dåp i Den norske kirke, og har spurt hvilken ny kunnskap vi kan få om dåpen ved å studere denne praksisen. I rapporten viser Ellinggard hvordan drop-in-dåp er en markedstilpasset praksis: Den er enkel, tilgjengelig, uforpliktende overfor religiøse institusjoner og med høy kvalitet. Dette betyr ikke at det eksistensielle alvoret hos den enkelte ikke er til stede, for også mennesker som lever i et sekulært samfunn har behov for en dypere meningshorisont over livet. Studiet viser at kirkens forvaltning av dåpen fortsatt har gyldighet og utgjør en viktig hendelse i livet til mennesker i ulike aldre.

Ny kirkelig organisering

Bispemøtet har hatt stort fokus på arbeidet med ny kirkelig organisering i Den norske kirke. Det har vært avsatt rikelig med tid på bispemøtene til å drøfte dette inngående.

Bispemøtets sekretariat har også bidratt som utreder av en delrapport om «Biskopens og bispedømmerådets rolle i ny kirkelig organisering».

Bispekifte i Borg

Biskop Atle Sommerfeldt gikk av med alderspensjon 30. november. Han ble takket av etter ti års tjeneste som biskop i Borg. Han ble vigslet til stillingen 29.januar 2012. «Kirken må ta alle sine medlemmer på alvor, og være en livsløpskirke med religiøse markeringer for viktige begivenheter i livet. Kirken må bidra til at mennesker får mulighet til å leve ut sin religiøse lengsel, blir utfordret til levende tro og samfunnsengasjement og bidrar til gode levekår for alle», uttalte biskop Sommerfeldt i et avslutningsintervju.

Proessen for å finne hans etterfølger ble igangsatt etter gjeldende prosedyre. Et bispekifte er en høytidelig og demokratisk prosess i Den norske kirke. Både avskjeden med avtroppende biskop og velkomsten til ny biskop preges av festivitas og reiser rundt i bispedømmet for samtaler og arrangementer.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Bispemøtet skal virke for samordning av de gjøremål som etter gjeldende regler tilligger biskopene. Slik samordning vil handle om å drøfte felles erfaringer, utarbeide maler og prosedyrer for lik håndtering av saker og samarbeid om utviklingstiltak m.v. Det vil også handle om å ivareta overordnet koordinering på enkelte arbeidsområder, slik som etter- og videreutdanning for prester, innføringsprogram for nye prester og proster og ordinasjonsforberedelse.

Videre handler samordning også om koordinering av biskopenes rolle og funksjoner inn mot sentralkirkelige styringsorganer. Denne type oppgaver handler om å ivareta den episkopale dimensjon i det nasjonale kirkestyret.

Til sist vil det også være Bispemøtets oppgave å koordinere biskopenes kollegiale representasjon og nærvær ved offentlige markeringer i kirke og samfunn, nasjonalt og i utlandet, samt gi støtte til biskopenes medvirkning i den offentlige debatt.

Bispemøtets organisasjon

Bispemøtet ledes av preses. Det velges et arbeidsutvalg for to år av gangen. Arbeidsutvalget har i 2021 bestått av preses Olav Fykse Tveit, biskop Ingeborg Midttømme (visepreses), biskop Ann-Helen Fjeldstad Jusnes (medlem) og biskop Jan Otto Myrseth (varamedlem). Varamedlem har møtt fast på alle møter.

Bispemøtet har et sekretariat, bestående av fem fulltids ansatte. Sekretariatet ledes av generalsekretær, og består for øvrig av tre teologiske rådgivere og en sekretær. Det var stor utskiftning i sekretariatet i 2021. Sven Thore Kloster tiltrådte som teologisk rådgiver i januar, Elise Sandnes som ny generalsekretær i mars og Ann Kristin Riise som

sekretær i september. Av fem tilsatte i sekretariatet var det i 2021 tre kvinner og to menn.

Bispemøtets sekretariat har kontorer i Kirkens hus og samarbeider tett med Kirkerådets sekretariat. De ansatte har i store deler av året hatt hjemmekontor.

Bispemøtets tildeling til drift er på 7,2 mill. kroner, inkludert lønnsmidler. Ca. 0,8 mill. er avsatt til programmet *Veien til prestedtjeneste/Veien til vigslet tjeneste*, og ca. 0,5 mill. er avsatt til innføringskurs for nye prester og EVU-tiltak.

III. Årets aktiviteter og resultater

Det er satt opp mål for virksomheten innenfor fire hovedområder, jfr. virksomhetsplan for Bispemøtet, fastsatt av Bispemøtets arbeidsutvalg 19.mars 2021.

1. Samordning av den regionale bispetjeneste

1.1. Veien til vigsling (VTV)

Veien til vigsling (VTV) er et ordinasjonsforberedende program etablert med hjemmel i Tjenesteordning for biskoper § 8, første ledd. Programmet har vært i drift siden 2001 som *Veien til prestedtjeneste* (VTP). I 2018 ble de andre vigslede gruppene inkludert i *Veien til vigslet tjeneste* (VTVT), og i 2021 ble det felles navn, *Veien til vigsling*. Det fremstår som en innarbeidet og ordinær vei frem mot prestedtjeneste, og det jobbes stadig med bevisstgjøring og informasjon til de andre vigslede gruppene.

Målsettinger for 2021:

1. Videreføre arbeidet i VTP-programmet gjennom styringsgruppe (STVTV) og de regionsvise ordinasjonssamlingene.
2. Samordne VTP og VTVT i større grad og videreutvikle ordningen for «*Veien til vigslet tjeneste*» VTV.
3. Revidere veileder for VTV.
4. Gjennomføre en fagdag for VTV.
5. Folge opp internrevisjon for personvern og informasjonssikkerhet, herunder etablere tjenesteavtale, databehandleravtaler med lærestedene og implementere tilgangsstyring og rutiner i henhold til krav i personvernforskriften (PVF).

Totalt antall registrerte i den gamle VTP-basen er 300. Dette er kun teologi-/prestedtjenester. Deltakerne fordeler seg slik på lærestedene:

Lærested	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
TF	57	50	75	75	96	103	101	96	86
MF	128	112	154	146	156	145	159	146	150
VID/KUN	57	50	67	32	30	37	33	36	34
Andre	58	38	50	48	39	13	33	42	33
Sum	300	250	346	301	321	326	326	320	303

*F.o.m. 2018 er studenter ved KUN regnet sammen med VID

Deltakerne fordeler seg slik på bispedømmene:

Bispedømme	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Oslo	28	24	40	39	39	31	34	30	32	31
Borg	27	27	35	32	46	45	40	31	28	28
Tunsberg	28	20	22	15	20	15	20	17	15	15
Hamar	29	25	25	21	27	22	25	29	25	24
Agder og Telemark	22	30	62	51	47	48	44	41	42	29
Stavanger	35	25	28	21	18	24	21	25	25	25
Bjørgvin	24	20	41	40	39	52	41	42	37	30
Møre	25	18	22	17	18	19	19	22	20	17
Nidaros	36	24	26	21	21	19	27	30	27	20
Sør-Hålogaland	24	16	24	23	23	22	30	30	29	24
Nord-Hålogaland	22	21	21	21	23	29	25	23	23	26
Sum	300	250	346	301	321	320	303	269	308	272

Fra de andre vigslede gruppene var det til sammen 22 påmeldte, som fordelte seg slik:

- Kateket: 8
- Diakon: 6
- Kantor: 8

Evaluering av måloppnåelse

VTV-samlingene skulle i utgangspunktet gjennomføres som før pandemien, men grunnet uklar smittesituasjon og usikkerhet rundt restriksjoner ble det også i år planlagt for en alternativ gjennomføring. Samlingene ble gjennomført fysisk, men bare region vest arrangerte regionvis. I de andre regionene var to og to bispedømmer sammen.

Til sammen 64 deltakere gjennomførte V1 i 2021, mens 87 deltakere gjennomførte V2, hvorav 16 var diakoni- kateket- og kirkemusikkstudenter. V1 besto av kun teologistudenter, mens V2 inkluderer alle de vigslede gruppene. Deltakerne har fordelt seg slik på bispedømmene fra 2014 til 2021:

Bispedømme	2021		2020		2019		2018		2017		2016		2015		2014	
	V1	V2	01	02	01	02	01	02	01	02	01	02	01	02	01	02
Oslo	6	12	4	8	2	-	7	7	7	4	6	3	-	3	1	7
Borg	6	9	3	5	5	2	3	5	3	7	8	4	3	6	4	5
Tunsberg	8	11	4	11	4	4	3	6	1	6	4	5	2	5	4	5
Hamar	5	12	9	11	6	-	5	4	6	4	4	3	3	1	3	2
Sum Øst	25	44	20	35	17	6	18	22	17	21	22	15	8	15	12	19
Agder/Telemark			5	8			6	4	1	3	5	3	3	5	3	7
Stavanger			4	6			6	3	2	1	1	6	6	6	-	6
Bjørgvin			6	5			2	4	9	7	7	6	6	5	7	5
Sum Vest	19	20	15	19	10	14	14	11	12	11	10	15	15	19	10	18
Møre	4	5	7	4	3		7	2	1	2	7	3	3	1	3	4
Nidaros	6	5	6	5	5		4	4	4	7	3	7	7	5	4	10
Sør-Hålogaland	5	7	3	7	3		4	6	5	5	8	6	6	2	3	5
Nord-Hålogaland	5	6	6	9	4		5	6	3	3	4	6	6	4	2	5
Sum Nord	20	23	22	25	15	15	20	12	13	17	24	22	22	12	12	24

VTV – kantorer, kateketer og diakoner

Til sammen 16 deltakere gjennomførte VTV for de andre vigslende gruppene i 2021. De fordelte seg slik:

Bispedømme	
Oslo	5
Borg	
Tunsberg	
Hamar	6
Sum region Øst	11
Agder og Telemark	
Stavanger	
Bjørgvin	3
Sum region Vest	3
Møre	
Nidaros	
Sør-Hålogaland	
Nord-Hålogaland	2
Sum region Nord	2
Sum totalt	16

Til sammen gjennomførte 51 deltakere stiftspraksis i vårsemesteret og ingen i høstsemesteret.

Bispedømme	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Oslo	9	5	5	3	3	4	6	5
Borg	7	3	3	8	6	2	7	1
Tunsberg	5	3	3	4	2	6	4	6
Hamar	4	2	1	3	1	5	5	4
Sum Øst	25	13	12	18	12	17	22	16
Agder/Telemark	10	4	7	2	7	6	4	6
Stavanger	-	3	4	2	3	6	9	3
Bjørgvin	3	4	6	5	3	5	8	3
Sum Vest	13	11	17	9	13	17	21	12
Møre	2	5	1	2	3	3	3	5
Nidaros	2	3	6	3	3	6	8	3
Sør-Hålogaland	4	6	3	3	3	2	5	1
Nord-Hålogaland	5	5	-	2	2	3	4	4
Sum Nord	13	19	10	10	11	14	20	13
Totalt	51	43	39	37	36	48	63	41

Oppfølging av personvern og informasjonssikkerhet

Etter internrevisjon ble det påpekt mangler i ivaretagelsen av personvern og informasjonssikkerhet i tilknytning til VTP-basen. Det ble derfor arbeidet fram og inngått tjenesteavtale og databehandleravtale med Core Trek, som er leverandør av VTP-basen. Det ble også gjort en opprydning i hvem som har tilgang til VTP-basen, og etablert en to-faktor-autentisering for innlogging.

1.2 Innføringsprogram for nye prester

Innføringsprogrammet startet opp i 2014, og inneholder tiltak som skal gjennomføres lokalt, regionalt og sentralt. Sentrale tiltak er Bispemøtets ansvar, og inkluderer en sentral kurssamling 1 og 2, samt det studiepoenggivende kurset *Prest og teolog i praksis, del 1* (5 studiepoeng).

Målsettinger for 2021:

1. Gjennomføre sentrale kurssamlinger 1 og 2.
2. Gjennomføre *Prest og teolog i praksis*.
3. Følge opp implementeringen av innføringsprogrammet, inkludert lokalt og regionalt arbeid med innføringsdager og arbeidsveiledning.
4. Videreutvikle rutiner for administrasjon og samhandling mellom kursdeltakerne, Bispemøtets sekretariat, bispedømmekontorene, prestene og lærestedene.
5. Planlegge og gjennomføre en evaluering av Innføringsprogrammet.

Evaluering av måloppnåelse:

Sentral kurssamling 1 og 2 ble gjennomført som digitale kursdager pga. usikkerhet rundt smittesituasjon og restriksjoner. Deltakerne som skulle deltatt på det avlyste kurset i 2020 deltok i 2021. *Prest og teolog i praksis* ble gjennomført som planlagt, denne gangen i regi av VID Stavanger.

Deltagere på Innføringskurset fra oppstarten i 2014:

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Kurssamling 1	89	0	37	43	46	47	32	26
Kurssamling 2	52	0	40	46	40	33	22	
Prest og teologi i praksis, del 1	28	17	28	28	26	12		

Bispemøtet hadde i BM sak 37/21 en helhetlig gjennomgang og evaluering av Innføringsprogrammet for nye prester. Kursene får gode tilbakemeldinger. Innføringsprogrammets sentrale kurssamlinger skal fortsatt være obligatorisk. Informasjon om kursene må kommuniseres tydelig til prester som skal inn i programmet og innarbeides i prestenes arbeidsplan.

1.3 Arbeidsveiledning (ABV)

Bispemøtet har et nasjonalt ansvar for utdanning av arbeidsveiledere til kirkelig arbeidsveiledning. Arbeidsveiledning (ABV) er et innarbeidet og mye brukt verktøy for å gi prestene hjelp til refleksjon over egen tjeneste, og bidrar både til kvalitetssikring, motivasjon og rekruttering. Sammen med KA har Bispemøtet oppnevnt et nasjonalt fagråd for ABV.

Målsettinger for 2021:

1. Konsolidere arbeidet med Fagråd for ABV (FABV).
2. Videreutvikle nasjonalt register for ABV.
3. Videreutvikle gode prosesser og rutiner for samhandling med bispedømmene.

Evaluering av måloppnåelse:

Fagrådet har hatt tre møter i 2021. Fagrådet avholdt også i 2021 konferanse for arbeidsveiledere i september. Det ble dessuten gjennomført et koordineringsmøte med bispedømmenes ABV koordinatorene. Fagrådet har fortsatt arbeidet med å etablere et nasjonalt register over arbeidsveiledere. Dette viser seg å være noe krevende da det er vanskelig å fange opp veiledere som bytter stilling, flytter eller avslutter sitt engasjement.

1.4 Kurs for nye proster

Frem til 2014 arrangerte departementet et årlig kurs for nye proster. I 2015 ble Bispemøtet invitert med som medarrangør, og fra 2016 har Bispemøtet være ansvarlig for disse kursene. Det gjennomføres årlige kurs for nye proster.

Målsetting for 2021:

1. Gjennomføre kurssamling for nye proster.

Evaluering av måloppnåelse

Innføringskurs for nye proster ble ikke gjennomført i 2021 på grunn av koronapandemien. Kurset er planlagt 1.-2. mars 2022.

1.5 Kurs for ny biskop

Bispemøtet tok i 2015 initiativ til en egen kursdag for ny biskop, jf. sak BM 30/14. Kurset gjennomføres over to arbeidsdager, og legges opp slik at biskop og stiftsdirektør møter Bispemøtes preses og generalsekretær, samt representanter for Kirkerådet, Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon og Presteforeningen. Det er i 2021 ikke vigslet nye biskoper og følgelig ikke gjennomført kurs.

1.6 Visitaser og vigslinger

Visitaser til menighetene og vigsling til tjeneste er to sentrale kjerneområder i biskopens tjeneste. Som følge av pandemien har det også i 2021 vært utfordrende å gjennomføre planlagte visitaser og noen visitaser er utsatt til 2022.

I 2021 har visitaser og vigslinger hatt følgende omfang:

Bispedømme	Visitaser	(Sokn)	Ordinasjoner	Vigsling - Diakon	Vigsling - Kateket	Vigsling - Kantor	Vigslinger totalt
Nord-Hålogaland	4	(62)	3	0	2	0	2
Sør-Hålogaland	6	(83)	1	0	0	0	0
Møre	4	(95)	2	1	0	0	1
Nidaros	5	(119)	3	1	0	0	1
Björgvin	4	(176)	4	0	0	0	0
Stavanger	3	(89)	5	1	0	0	1
Hamar	7	(162)	6	1	0	0	1
Tunsberg	2	(100)	5	4	1	2	7
Agder og Telemark	4	(110)	7	0	0	1	1
Oslo	2	(59)	8	2	1	0	3
Borg	4	(109)	6	2	0	0	2
Sum	45	(1164)	50	12	4	3	19

Bispemøtet har igangsatt et arbeid med nytt vigslingsregister. Arbeidet har av ulike årsaker tatt lang tid, men forventes ferdigstilt i 2022. Vigslingsregisteret skal erstatte kompetansekartet.

1.7 Ledelse

Biskopen leder prestatjenesten i bispedømmet og prosten leder prestatjenesten i prostiet. Alle prester utøver pastoral ledelse.

Målsetting for 2021:

1. Styrke Bispemøtets arbeid med arbeidsgiveroppgaver og ledelse av prestatjenesten.
2. Biskoper og proster deltar i KA kirkelederkonferanse 1.-2.november
3. I samarbeid med Kirkerådet arrangere nasjonal prostekonferanse 2.-3.november
4. Følge opp internrevisjon personvern og informasjonssikkerhet ved at sikkerhetsutvalgets veiledning om strømming av gudstjenester er gjort kjent blant trossamfunnets prester.

Evaluering av måloppnåelse:

Erfaringsdeling og drøfting av aktuelle saker er gjort til fast tema på bispemøtene under overskriften «Tilsyn, ledelse og arbeidsgiversaker».

Bispemøtet har i 2021 blant annet behandlet saker knyttet til innføringskurs for nye prester, etter- og videreutdanning, kvalifikasjonskrav for kirkelige stillinger og oppfølging av arbeidsmiljøundersøkelse blant kvinner i prestatjeneste.

Samtlige biskoper og proster deltok i KA kirkelederkonferanse 1.-2.november på Gardermoen. Kirkerådet og Bispemøtet inviterte deretter til nasjonal prostekonferanse 2.-3.november. Førrige nasjonale prostekonferanse ble arrangert av departementet i 2016.

2. Kompetanseutvikling i presteskabet

Biskopenes ledelse av prestatjenesten innebærer også et ansvar for prestenes etter- og videreutdanning. Den sentrale samordningen av arbeidsgiverpolitikken på området ble i 2014 gitt til Bispemøtet. Etter- og videreutdanningen skal bidra til at prestene er faglig oppdatert i møte med utvikling innenfor kirke, teologi og samfunn.

Sentralt etterutdanningsutvalg (SEU) er et organ for drøfting og informasjon hjemlet i hovedavtalen og hovedtariffavtalens krav til ordninger for medbestemmelse.

Bispemøtet oppnevner medlemmer av SEU på arbeidsgiversiden, og ivaretar sekretariatsfunksjonene. SEU hadde tre møter 2021.

Målsettinger 2021:

1. Følge opp arbeidet med lokale kompetanseplaner.
2. Videreutvikle gode prosesser og rutiner for samhandling med læresteder og bispedømmer.
3. Styrke arbeidet med en sentral koordinering av kursutvikling.
4. Ivareta sekretariatsfunksjoner for sentralt etterutdanningsutvalg (SEU).

5. Planlegge EVU konferanse.
6. Planlegge fagdag i åndelig veiledning 2022
7. Planlegge Teologidagene 2022

Evaluering av måloppnåelse:

Ny kompetanseutviklingsplan ble vedtatt og godkjent i 2020. Den nye kompetanseutviklingsplanen inneholder også et årshjul for å sikre gode prosesser og rutiner for samhandling. Planen bærer preg av å videreføre de ordninger og satsinger som har vært i gjeldende periode, men inkluderer nå et årshjul for EVU-arbeidet samt et eget avsnitt hvor Bispemøtet tydeliggjør hvilke kursområder man gjerne ønsker kurs innenfor i planperioden.

Standardiserte vilkår for deltagelse i EVU er vedtatt og er distribuert til bispedømmene. Nasjonal kompetanseutviklingsplan er publisert i heftet «Prest og kompetanse» som ligger ute på nett på Bispemøtets hjemmesider.

Bispemøtet har en samhandlende rolle i arbeidet med EVU og kommuniserer fortløpende med EVU kontakter ved bispedømmekontorene. I 2021 har det ikke vært gjennomført noen fysiske møter med EVU kontaktene på grunn av pandemien. Kompetanseutviklingsplaner for de enkelte bispedømmer utarbeides regionalt og kunngjøres i bispedømmene. Bispemøtet legger disse ut på sine hjemmesider fortløpende. Arbeidet med regionale kompetanseplaner er i 2021 påbegynt i de fleste bispedømmer og legges fortløpende ut lokalt og nasjonalt.

Også i 2021 har BM hatt observatørrolle i Kompetanserådet som er etablert i samarbeid mellom flere av lærestedene. Dette er nyttig med tanke på samhandling og informasjonsflyt innenfor EVU feltet.

Det har også i 2021 vært avholdt møte mellom Bispemøtet og lærestedene for å styrke samhandlingen omkring EVU-arbeidet og videre kursutvikling innenfor presteskapet.

Oversikt over utlyste kurs gjennom Bispemøtet i 2021:

Våren 2021
Gudstjenestens musikalitet i ord og toner. NMH og MF. Høst 2020 og våren 2021. 10 stp. Antall: 14 deltakere
Tro og bekjennelse, - et fordypningsemne i dogmatikk og samtidsteologi. TF. Vår/høst 2021. 20 stp. Antall: 15
Teologi for en truet jord. MF. Vår 2021 5 stp. Antall: 31 To prostier har utsatt oppstart, ett til høst 2022 og ett vår 2022.
Funksjonshemming og kirken. VID vår 2021. 10 stp. Antall: 15
Spesialprest i livssynsåpent samfunn 2020-2021. TF – samarbeid 3 samlinger – i hovedsak digitale samlinger. Antall: 34 har bestått.

Prest og teolog i praksis 2020-2021

TF. Del 1, antall påmeldte: del 1: 34, (22 via innføringsprogram) 26 fullførte del 1, 12 går videre til del 2. TF. Del 2, online samling, 14 har bestått del 2.

Pastoralklinisk utdanning - PKU

MF.

LDS/Lovisenberg avlyste v-21 pga. korona og utsatte til h-21: 3 ble overført fra tidligere utlysning og 2 nye ble tatt opp. Til sammen 5 deltar.

Feltprestekorpsets kurs

Utsatt fra våren 2021 til våren 2022.

Høsten 2021**Funksjonshemming og kirken.**

VID. Høsten 2021. 10 stp. Antall 17.

Kunsten å snekre en preken

MF Høst 2021 og vår 2022. 10 stp. Antall: 41 fordelt på 3 prostier. 21 følger så langt opp med innleveringer.

Tro og livstolkning i Sàpmi.

Samisk høyskole. Høst 2021. 15 eller 30 stp.

Pastoralklinisk utdanning - PKU

20 stp. IFS-Modum høst 2021/våre 2022: 6 deltakere

A-hus høst 2021/vår 2022: 6 deltakere

Lovisenberg/LDS høst 2021: 5 deltakere.

Fornorskning, sannhetssøking og historisk rettferdighet.

VID Tromsø. Høst 2021. 10 stp. Antall: 16

I tillegg til disse kursene søker enkelte midler gjennom REU/biskop til egne studieopplegg.

Etter avviklingen av Kompetansekartet har ikke Bispemøtet etablert rutiner knyttet til å innhente statistikk for antall søkere, innvilgede søknader og opptak på studiesteder. Inntil slike rutiner er på plass er det nødvendig med en god dialog med lærestedene for å monitorere dette.

Teologidagene ble avholdt for første gang i 2018, og med full deltagerliste og gode evalueringer ble det vurdert som en stor suksess. Det ble høsten 2018 igangsatt et arbeid for å arrangere Teologidagene på nytt i 2020, men de ble avlyst på grunn av koronapandemien og vedtatt utsatt til 2022.

Fagdag for åndelig veiledning skulle vært gjennomført i mai 2020, men arrangementet er utsatt til 2022 på grunn av koronapandemien.

3. Særskilte satsingsområder

Målsettinger 2021:

1. Bispemøtet vil prioritere arbeidet med kirkelig organisering og avgi høringsuttalelse når Kirkerådet sender hovedutvalgets rapport på høring.
2. Bispemøtet vil arbeide med prosedyrer for behandling av saker som omhandler kirkens lære og kirkens liturgier.

3.1 Ny kirkelig organisering

Bispemøtet har gjennom hele året hatt stort fokus på arbeidet med kirkelig organisering. Bispemøtet er ikke egen høringsinstans, men biskopene har hver for seg avgitt høringsuttalelse.

3.2 Kirkens liturgier

Bispemøtet behandlet i BM sak 3/21 konfirmasjonstidens liturgi og særskilte prekenteekster for Kirkeåret 2021-2022. Bispemøtet ba i vedtaket om at ordningen med særskilte prekenteekster ble tatt opp som sak i Kirkemøtet 2021.

3.3 Klima – Guds skaperverk - vårt hjem

Bispemøtet ga i 2021 ut heftet: «Guds skaperverk – vårt hjem. Tro, håp og handling Et budskap fra Bispemøtet om vårt kristne kall i møte med klimakrisen». Heftet ble presentert på et digitalt frokostmøte i regi av Kirkerådet. Det ble også utarbeidet et samtalehefte for bruk i bibelgrupper og andre samlinger. Heftet er publisert på Bispemøtets hjemmeside, men også trykket på bokmål, nynorsk og engelsk og distribuert til interesserte.

Med heftet ønsker Bispemøtet å oppfordre til en bred samtale om hva som kreves for å forhindre skaperverkets fullstendige krise, samtidig som det er et ønske å inspirere til handling for en god og rettferdig forvaltning av skaperverket.

Dokumentet reflekterer over vår tids store utfordring og krise i lys av gudstjenestens ulike ledd. På denne måten ser vi tydelig at klimakrisen handler om vår tro på Gud og vårt liv i Guds verden. Dessuten kan vi på en ny måte se hvordan våre liv kommer til uttrykk når vi feirer gudstjeneste, og hvordan Gud der møter oss midt i livet - slik det er, også i møte med denne krisen. Denne måten å møte klimakrisen er annerledes enn det som er gjort tidligere. På denne måten mener Bispemøtet at budskapet kan bli klarere og enda mer utfordrende og at det tydeliggjøres at tro og handling henger sammen.

3.4 Kirken i møte med jødedom og jøder

Den norske kirke har behov for en fornyet teologisk refleksjon om sitt forhold til jødedom og jøder. En del andre europeiske kirker og økumeniske organisasjoner har allerede jobbet mye med kirkens selvforståelse i møte med jødedom. Behovet understrekes også av nyorienteringer innen teologisk forskning de siste tiårene, den tiltakende polariseringen av Israel-Palestina-konflikten og økende antisemittisme i vesten, samt av behovet for å styrke dialogen mellom Det mosaiske trossamfund og Den norske kirke. Kirkemøtet ba i 2016 Bispemøtet og Mellomkirkelig råd jobbe mer med Den norske kirkes forhold til blant annet jødedom (*KM 15/16 Religionsmøte og dialog*).

Målsettinger for 2021:

1. Bispemøtet vil sammen med Mellomkirkelig råd opprette et faglig utvalg som skal utarbeide en utredning om Den norske kirkes relasjon til jødedom og jøder i Norge.
2. Bidra til å styrke kontakten mellom Den norske kirke og Det mosaiske trossamfund.

Evaluering av måloppnåelse:

Bispemøtet opprettet våren 2021 utvalget *Kirken i møte med jødedom og jøder: Teologiske og praktiske perspektiver på Den norske kirkes relasjon til jødedom og jøder i dag*. Utvalget hadde 3 møter i 2021, og er bedt om å levere sin utredning i løpet av høsten 2023. Utvalget har følgende medlemmer:

- Endre Fyllingsnes. *Sokneprest i Fredrikstad domkirke. Leder av utvalget.*
- Anne Hege Grung. *Professor i interreligiøse studier ved Det teologisk fakultet. Nestleder.*
- Claudia Lenz. *Professor i samfunnsfag ved MF vitenskapelig høyskole.*
- Elisabeth Eriksen Levy. *Internasjonal direktør ved Casparisenteret*
- Hans Morten Haugen. *Professor i internasjonal diakoni ved VID vitenskapelige høyskole*
- Herborg Oline Finnset. *Biskop i Nidaros.*
- Håkon Harket. *Daglig leder i Forlaget Press.*
- Jan-Olav Henriksen. *Professor i systematisk teologi ved MF vitenskapelig høyskole.*
- Jostein Ådna. *Professor i Det nye testamentet ved VID vitenskapelige høyskole*
- Kristin Joachimsen. *Professor i Det gamle testamentet ved MF vitenskapelig høyskole.*
- Merete Thomassen. *Førsteamanuensis i liturgikk ved Det teologiske fakultet, UiO.*
- Oskar Skarsaune. *Professor emeritus i kirkehistorie ved MF vitenskapelig høyskole.*
- Øivind Kopperud. *Spesialrådgiver og forsker ved Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter (HL-senteret).*

Sven Thore Kloster og Steinar Ims fra hhv Bispemøtets og Kirkerådets sekretariater er sekretærer for utvalget.

I tillegg til utvalget, har preses sammen med generalsekretær i Mellomkirkelig råd tatt initiativ til samtaler med ledelsen i Det mosaiske trosamfund. Bispemøtet sendte også en gratulasjonshilsen til Det mosaiske trossamfund i oktober i anledning 100årsmarkeringen for synagogen i Oslo.

3.5 Fosterdiagnostikk

Bioteknologiloven ble endret i mai 2020 slik at genetisk fosterdiagnostikk nå er tillatt for alle gravide. Dette er en vesentlig prinsipiell endring siden fosterdiagnostikk tidligere har vært forbeholdt en særskilt gruppe gravide basert på en medisinsk risikovurdering. Samtidig som man utvider hvem som kan benytte seg av fosterdiagnostikk, øker også omfanget av hva man teknologisk sett vil være i stand til å kunne teste. Bispemøtet advarte mot lovendringen i en uttalelse 18.mai 2020 og har spurt hvordan dette påvirker forståelsen av menneskelivet og menneskeverdet.

Målsetting for 2021:

Bispemøtet vil fortsette å engasjere seg i den større samfunnsdebatten om bioteknologi og menneskeverd.

Evaluering av måloppnåelse:

18.mars arrangerte Bispemøtet, Kirkerådet og Norges kristne råd et webinar hvor ressursheftet «Hva er da et menneske?» ble presentert. Ressursheftet ble utgitt av Norsk teologisk samtaleforum under Norges kristne råd i 2020.

26. august arrangerte Bispemøtet og Kirkerådet et webinar om fosterdiagnostikk og menneskeverd.

18. Oktober arrangerte Bispemøtet et seminar om fosterdiagnostikk og menneskeverd i anledning åpningen av høstens bispemøte. Seminaret fant sted i krypten i Oslo domkirke. Det ble streamet, i tillegg til å ha om lag 60 deltagere til stede i Krypten. På seminaret deltok biskop Olav Øygard sammen med journalist og debattredaktør i Morgenbladet Marit K. Slotnæs, førsteamanuensis Eivor Oftestad, kommunelege Siri Fuglem Berg, seniorrådgiver i Bioteknologirådets sekretariat Eirik Tranvåg og sokneprest Roar Strømme.

Bispemøtet fulgte opp seminaret med en uttalelse hvor det understreket at utvidelsen av tilbudet om fosterdiagnostikk til alle gravide endrer forholdet mellom selvbestemmelse og prinsippet om et samfunn med plass til alle. Bispemøtet opprettet også en arbeidsgruppe som skal legge fram forslag til hvordan biskopene og kirken kan bidra til å løfte disse problemstillingene.

3.5 Konvertitter og ureturnerbare asylsøkere

Bispemøtet har i mange år engasjert seg tung for økt rettsikkerhet for konvertitter og ivaretagelse av grunnleggende rettigheter for flyktninger og asylsøkere.

Målsetting for 2021:

Bispemøtet vil fortsette å jobbe for økt rettsikkerhet for konvertitter og for at asylsøkere og flyktninger får ivaretatt grunnleggende menneskerettigheter.

Evaluering av måloppnåelse:

Den norske kirke ved Bispemøtet og Kirkerådet gikk inn som partshjelper sammen med NOAS i en anke til Høyesterett fra et afghansk ektepar som hadde konvertert til kristendommen. Høyesterett avga sin dom 3.juni. To av fem dommere trodde på konvertittene, mens et flertall på tre ikke fant det tilstrekkelig sannsynliggjort at konverteringen var reell.

Til tross for at konvertittene, med knappst mulig margin, tapte saken i Høyesterett, fremgikk det på generelt grunnlag at presters vitnemål skal tillegges betydelig vekt ut fra deres kompetanse og religionsfaglige vurderinger. Dette bør kirken merke seg og minne om i sin dialog med UNE og myndighetsaktører. I dommen vises det til at Den norske kirke ikke tar lett på konvertitter, og har et betydelig opplæringsarbeid og «introduksjonsprogram».

Når det gjelder lengeværende ureturnerbare asylsøkere, har preses tematisert den uverdige situasjonen for disse menneskene i sin kommunikasjon med den nye regjeringen. I desember sendte preses på vegne av Bispemøtet et brev til justisministeren hvor han pekte på at den nye engangsordningen ikke ser ut til å løse utfordringen med de mange lengeværende papirløse asylsøkere. I brevet skrev han blant annet: "Jeg ber regjeringen gå konstruktivt inn i de mange permanente utfordringene den nye engangsordningen ikke løser. Jeg mener at situasjonen kaller på en fornyet gjennomgang, vilje til utvidelse av ordningen, vilje til å vurdere nye krav til identifikasjon, samt initiativ til andre humanitære tiltak overfor dem som ikke berøres av engangsløsningen. I den sammenheng vil jeg også, som Bispemøtet tidligere har uttrykt, be regjeringen om å sikre ureturnerbare asylsøkere rett til grunnleggende helsehjelp."

4. Forvaltningsoppgaver

4.1 Vigslingsregister

Kirkedepartementet etablerte i samarbeid med Presteforeningen et «kompetansekart» over prester og teologer. Fra 2014 har Bispemøtet forvaltet Kompetansekartet. Kompetansekartet har hatt to hovedfunksjoner. Den ene var et register over personer ordinert til prestedtjeneste. Den andre var et saksbehandlingssystem i forbindelse med utlysning av og søknad til kurs. Over tid ble det gjort erfaringer med at den førstnevnte funksjonen ikke var noe særlig etterspurt, og at den sistnevnte funksjonen ble opplevd stadig mer tungvint og lite formålsrettet. Det ble derfor besluttet å avvikle kompetansekartet slik det forelå, og erstatte dette med 1) enklere prosedyrer for søknad om etter- og videreutdanningskurs (EVU-kurs) for prester og 2) et nytt, elektronisk register over personer ordinert og vigslet til kirkelig tjeneste.

Målsettinger 2021:

1. Utvikle og implementere et nytt, elektronisk vigslingsregister.
2. Følge opp internrevisjon for personvern og informasjonssikkerhet ved å innarbeide rutiner for vigslingsregisteret i henhold til krav i Personvernforskriften. Gjennomføre sletting av kompetansekartet.
3. Utvikle gode rutinebeskrivelser for søknad til EVU-kurs for prester.

Evaluering av måloppnåelse:

Prosjekt med nytt elektronisk register over personer ordinert og vigslet til kirkelig tjeneste er i gang, men det har tatt tid å få det ferdigstilt. Det er inngått avtale med Tieto Norway AS om å utvikle et Vigslingsregister integrert i arkivsystemet Public 360, dette også for å ivareta personvern til registrerte. Dette inngår i det større prosjektet med digitalisering i Dnk.

Bispemøtets sekretariat skal utarbeide en detaljert brukerveiledning for registrering og bruk av vigslingsregisteret. Vigslingsregisteret vil tas i bruk i 2022.

4.2 Olavstipendet

Bispemøtet har fra 2014 fått overdratt ansvaret for forvaltningen og tildelingen av Olavstipendet. Stipendet tildeles menighetsprester med minst 3 års sammenhengende tjeneste og lyses ut årlig med en øvre ramme på 100.000 kr.

Målsettinger for 2021:

1. Utlysning og tildeling i henhold til revidert og fastsatt mal.
2. Iverksette tiltak for å heve antallet og kvaliteten på innkomne søknader.
3. Knytte Bispemøtet tettere til veiledningen og gjennomføringen av prosjektet.
4. Arrangere Olavstipendseminar i forbindelse med Bispemøtet i februar.
5. Utvikle en plan for videre anvendelse etter gjennomført prosjekt.

Evaluering av måloppnåelse:

Utlysning og tildeling skjedde i henhold til fastsatt mal. Hele stipendet ble tildelt én søker. Det har tidligere blitt sett et behov for å styrke kvaliteten på søknadene. I 2018 ble det etablert en ordning der søkerne kunne få en foreløpig tilbakemelding på søknad og prosjektbeskrivelse før endelig søknadsfrist. I 2021 ble det også gitt tilbud om bistand til å utforme selve søknaden, ut fra kun en prosjektskisse. Det har vært arbeidet med en bedre anvendelse etter gjennomført prosjekt. I forbindelse med Bispemøtet i februar ble det arrangert et Olavstipendseminar. Mottakerne av stipendet for 2020, sokneprestene Silje Kivle Andreassen og Kjersti Gautestad Norheim, presenterte sine funn i vedrørende «*Kirken på urbane tettsteder og prestens rolle i menighetens samhandling med lokalmiljøet*». Seminaret ble arrangert digitalt og streamet.

Det kom inn to søknader til utlyst stipend for 2022. Stipendet ble tildelt Ragnhild Annie Fuglseth, sokneprest i Eide sokn, for prosjektet "Digital ekklesiologi. En studie av menighetens Facebook-side". Hun ønsker å undersøke hvordan lokalmenigheter fremstiller seg på Facebook-sidene sine, og hva dette kan lære oss om å være en nærværende digital kirke etter pandemien. Hun spør om det finnes en digital ekklesiologi, og vil undersøke hvilke verdier som er i spill, og hvordan kirkens fysiske og digitale identitet henger sammen..

4.3 Vigsling av biskop

Bispemøtet har ansvar for vigsling av biskoper. Ordningen er at preses vigsler biskoper til tjeneste.

Målsetting for 2020:

1. Videreutvikle foreliggende veileder (mal/rutine) i forbindelse med skifte og vigsling av biskop.

Evaluering av måloppnåelse:

Mal for planlegging og gjennomføring av bispevigsling er gjennomgått og revidert. Forberedelse og planer for vigsling av ny biskop i Borg 24.april 2022 er påbegynt.

5. Representasjon

5.1 Samhandling med de sentralkirkelige råd

Den norske kirke ledes sentralt av flere organer. Det er avgjørende at det etableres gode rutiner for gjensidig informasjonsflyt og samarbeid mellom de organer som har et nasjonalt ansvar. I særlig grad gjelder dette i forholdet mellom Bispemøtet og Kirkerådet.

Målsettinger 2021:

1. Styrke den rutinemessige informasjonsflyten mellom de sentralkirkelige organer.
2. Høyne rollebevissthet ved representasjon.
3. Videreutvikle gode rutiner for administrativ samhandling mellom Bispemøtet og Kirkerådet

Evaluering av måloppnåelse:

Kontakten til Kirkerådet er god og saksvarende både på leder- og rådgivernivå. Kommunikasjonsavdelingen bistår også Bispemøtet i det løpende kommunikasjonsarbeidet.

5.2 Økumeniske og internasjonale oppgaver

Biskopene representerer Den norske kirke utad overfor andre kirker og i offentligheten for øvrig.

Målsettinger for 2021:

1. Delta ved bispevigslinger i Norden.
2. Styrke Bispemøtets medvirkning ved utarbeidelse av økumeniske uttalelser.
3. Koordinere og styrke biskopenes deltakelse i økumeniske sammenhenger.

Evaluering av måloppnåelse:

Bispemøtet har gode rutiner for koordinering av biskopenes deltakelse i økumeniske sammenhenger, men også i 2021 ble det utfordrende å representere i utlandet. Bispemøtet har derfor ikke vært representert ved noen bispevigslinger i Norden i 2021.

5.3 Råd og utvalg

Bispemøtet oppnevner biskoper til deltakelse i ulike råd og utvalg. I tillegg oppnevnes biskoper av andre organer til deltakelse i ulike sammenhenger. For oppnevninger til råd og utvalg som følger Kirkemøte-syklusen, er oppnevning foreslått til 2023. I noen tilfeller er angitt en annen periode, fordi det følger en ekstern organisasjons syklus. Dersom en biskop avslutter sin tjeneste før perioden som er angitt er til ende, blir det en nyoppnevning der det er aktuelt. Der ikke annet er angitt under avsnitt I, er domprosten vara. Det kan drøftes om noen av oppnevningene burde hatt en biskop som vara, for å sikre rapportering til Bispemøtet.

Verv oppnevnt eller foreslått av Bispemøtet eller i medhold av kirkeordningen

- **Kirkerådet:** Preses, vara visepreses (regulert av forretningsorden). Dette inkluderer Kirkerådets AU, og Arbeidsgiverutvalget (AGU)
- **Mellomkirkelig råd:** Biskop Atle Sommerfeldt, Borg (2021 -23)

- **Samisk kirkeråd:** Nidaros biskop (rotasjon mellom de tre nordligste bispedømmer) (2021-23).
- **Nemnd for gudstjenesteliv:** biskop Jan Otto Myrseth, Tunsberg (2021-23). Vara: biskop Kari Veiteberg, Oslo.
- **Leder av styringsgruppen for «Veien til prestetjeneste» (STVTP):** biskop Solveig Fiske, Hamar (2021-2022).
- **Leder av Fagråd for ABV:** biskop Olav Øygard, Nord-Hålogaland (2021-23).
- **Kontaktmøte (nasjonalt):** Preses, visepreses (vara).
- **Sentralt etterutdanningsutvalg (SEU):** biskop Halvor Nordhaug, Bjørgvin (2021-23).
- **Arbeidsmiljøutvalget (AMU):** biskop Ann-Helen Fjeldstad Jusnes, Sør-Hålogaland (2021-23).
- **Samarbeidsrådet for overgrepssproblematikk (SRO):** biskop Solveig Fiske, Hamar, (2021-2022)
- **KAs landsråd:** Preses (oppnevnt av KR) (2021-23)
- **Norges kristne råd, styret:** Preses, visepreses (vara) (2021-23).
- **Norges kristne råd, Rådsmøte:** Preses, visepreses (vara) (2021-23).
- **Medlem av Katolsk-luthersk samtale-gruppe (KATLUSA):** biskop Kari Veiteberg, Oslo (2019-2022).
- **Teologisk nemnd:** biskop Stein Reinertsen, Agder og Telemark (2021-23).
- **Nådens fellesskap:** biskop Anne Lise Ådnøy, Stavanger (2021-23).
- **Kontaktutvalget med Human-Etisk Forbund:** biskop Halvor Nordhaug, Bjørgvin.
- **Tilleggsgavefondet:** Oslo biskop og generalsekretæren (vara) (2021-23).
- **RSA for MF Vitenskapelig høyskole:** biskop Halvor Nordhaug, Bjørgvin (2021-2023).
- **RSA for VID:** biskop Halvor Nordhaug, Bjørgvin (2021-23).
- **RSA for Teologisk fakultet, Universitetet i Oslo:** biskop Halvor Nordhaug, Bjørgvin (2021-23)
- **European Council for Religious Leaders/regions for peace Europe:** biskop Atle Sommerfeldt, Borg.

Verv oppnevnt av Bispemøtet til utvalg for spesielle oppgaver i en avgrenset periode

- **LHBT-utvalget:** biskop Jan Otto Myrseth (2019-2021)
- **Hovedutvalget Prosjekt kirkeorganisering (- mars 2021):** Preses

Verv oppnevnt av andre

- **IKO representantskap:** Agder og Telemark biskop (2021-23).
- **Kirkens Nødhjelps styre:** biskop Herborg Finnset, Nidaros (2020-2023).
- **Bibelselskapets styre:** biskop Olav Øygard, Nord-Hålogaland (2021-) (etter forslag fra BM)
- **Kirkens Nødhjelps representantskap:** biskop Olav Øygard, Nord-Hålogaland (2021-) (oppnevnt av KM).
- **Styret for Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo:** Hamar biskop, preses (vara) (2016-2022).
- **Høyskolestyret VID:** biskop Jan Otto Myrseth, Tunsberg
- **Styret for stiftelsen Diakonhjemmet:** Biskop Ingeborg Midttømme, Møre

- **Valgkomiteen for Det teologiske menighetsfakultet:** Biskop Ingeborg Midttømme, Møre
- **Styringsgruppen for kystpilegrimsleden for Møre og Trøndelag:** Biskop Ingeborg Midttømme, Møre.
- **Rød Knapp, Stopp volden mot kvinner:** Biskop Solveig Fiske, Hamar.
- **Nasjonalt kirkelig pilegrimsutvalg:** biskop Herborg Finnset.
- **Representantskapet for Nord-Norges Diakonistiftelse:** Biskop Ann-Helen Fjelstad Jusnes og biskop Olav Øygard.
- **Representantskapet i Samarbeidsrådet for kristne kirker i Barentsområdet SKKB:** Biskop i Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland
- **KA s Landsråd:** preses Olav Fykse Tveit og biskop Stein Reinertsen (2021-2025).
- **Bibelselskapets valgkomite:** biskop Ingeborg Midttømme.
- **Leder representantskapet i Bibelselskapet:** biskop Stein Reinertsen.

6. Organisasjon

6.1 Bispemøter

Bispemøtets viktigste arena er de tre plenumsmøtene.

Målsettinger for 2021:

1. Gjennomføre gode og nyttige bispemøter.
2. Tydeligere kommunikasjon utad før, under og etter møtet.

Evaluering av måloppnåelse:

Arbeidet med å forbedre planlegging og gjennomføring av bispemøtene pågår kontinuerlig. Det har i 2021 vært gjennomført to digitale møter grunnet koronapandemien. Møtet i oktober ble gjennomført fysisk. Bispemøtet har i 2021 behandlet 40 saker.

6.2 Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget møtes ca. 6 ganger pr år.

Målsetting for 2021:

1. Gjennomtenke arbeidsdelingen mellom plenumsmøtet og arbeidsutvalget.

Evaluering av måloppnåelse:

Arbeidet med å forbedre planlegging og gjennomføring av AU-møtene pågår kontinuerlig. Alle AU-møtene er gjennomført digitalt. Arbeidsutvalgets hovedoppgave er å forberede Bispemøtene i samarbeid med sekretariatet og løpende drøfte pågående saker.

6.3 Preses

Bispemøtets preses leder Bispemøtets arbeid og representerer Bispemøtet og Den norske kirke.

Preses har deltatt på følgende eksterne arrangement i 2021:

26.januar	World Conference of Religions for Peace
4. - 5.mars	The meeting of the Nordic Primates

20.juni	Sentralkomitémøte Kirkenes Verdensråd
28. - 31.juli	Trondheim Internasjonale Olavsfest
16. - 18.august	Arendalsuka
16. september	Olavsseminar
20.september	200 års jubileum for Opplysningsvesenets fond (OVF)
22.september	Møte med alle fengselsprestene (Lyngdal)
12. - 14.oktober	Stiftsdager i Tromsø, Nord-Hålogaland bispedømme
28.oktober	Gallamiddag på Slottet i anledning åpning av Stortinget
4. - 6.oktober	Stiftsdager i Nidaros bispedømme
11.november	Omvisning i Nidarosdomen for det nederlandske og det norske kongeparet
19.november	70-års jubileum for Pastoral klinisk utdanning (PKU)
21.november	Kirkelig Ressurscenters 25-årsjubileum
22.november	Utdeling av Brobyggerprisen
24.november	Svenska Kyrkan: Kyrkomötets högtidsgudstjänst med Svenska Kyrkans ursäkt till det samiska folket.
25.november	Markering av Synagogen 100 år
5. november	Mottakelse med Tysklands forbundspresident Frank-Walter Steinmeier i anledning hans offisielle norgesbesøk
9.november	Gallamiddag på Slottet i anledning statsbesøk fra Nederland
10.desember	Nobels Fredspris utdeling

6.4 Sekretariatet

Bispemøtets sekretariat skal ivareta støttefunksjoner for preses, arbeidsutvalget og plenums møtene. Sekretariatet vil i tillegg representere Bispemøtet i pågående prosesser overfor myndighetene, sentralkirkelige organer og andre organisasjoner i kirke og samfunn.

Målsettinger for 2021:

1. Levere god saksforberedelse til bispemøtene og arbeidsutvalget i rett tid.
2. Videreutvikle de administrative rutinene.
3. Drive god forvaltning.
4. Styrke samarbeidet med Kirkerådet og stiftsdirektørene

Evaluering av måloppnåelse:

Med flere nye medarbeidere i sekretariatet har det vært viktig å gjennomgå rutiner og arbeidsprosesser og gi opplæring i digitale arbeidsverktøy. Det er gjennomført ukentlige stabsmøter. I perioder med hjemmekontor har møtene vært på Teams. Generalsekretær deltar i utvidet ledermøte med seksjonslederne i Kirkerådet og i møter med stiftsdirektører og Kirkerådets ledergruppe.

IV. Styling og kontroll i virksomheten

Årsrapport for Bispemøtet vedtas i arbeidsutvalget og refereres i samlet bispemøte. Årsrapporten oversendes Kirkemøtet.

I sekretariatet gjennomfører generalsekretær medarbeidersamtale med øvrige tilsatte. Det gjennomføres årlig vernerunde med vurdering av arbeidsmiljø og mulige HMS-tiltak.

I 2021 ble det gjennomført en nasjonal medarbeiderundersøkelse for medarbeidere i begge arbeidsgiverlinjer i Den norske kirke. Undersøkelsen følges opp i sekretariatet gjennom utarbeidelse av en handlingsplan.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Ny tros- og livssynslov trådte i kraft 1.1.2021. Den norske kirke er for tiden inne i en fase med store organisatoriske endringer. Biskopenes rolle som kirkelige ledere, og Bispemøtets posisjon som sentralkirkelig organ, er med å sikre kontinuitet i disse endringsprosessene. Det pågående arbeidet med kirkelig organisering vil bli en prioritert oppgave i året som kommer og frem mot vedtak i Kirkemøtet i 2022 og 2023.

Koronapandemien preget også 2021, og forhåpentligvis er 2022 siste året hvor pandemien har store innvirkninger på samfunnet. Hva har vi lært i kirken og hva tar vi med oss videre? Samtalen om "den nye normalen" har pågått i 2021, men må også videreføres i 2022 og sannsynligvis framover. Den må videreføres i samarbeid med Kirkerådet, KA og kirkevergelaget nasjonalt, men også på bispedømmenivå med bl.a. proster, kirkeverger og tillitsvalgte.

Kirkemøtet vedtok i 2021 Strategi for Den norske kirke 2022-2029. Strategien er svært overordnet, og trenger at ulike deler av kirken fyller den med innhold. Bispemøtet må bidra inn i dette arbeidet.

Et av strategiens satsingsområder er bærekraftsmålene. Biskopene ser at disse målene utgjør viktige samhandlingsområder for kirken og resten av samfunnet, og vil tematisere dette i visitassammenheng og andre anledninger.

I 2023 legger Kommisjonen for å granske fornorskingspolitikk og urett overfor samer, kvener og norskfinner fram sin rapport. Den norske kirke var en av pådriverne bak kommisjonen, og forventer også at den bidrar til å avdekkes kritikkverdige forhold ved kirkens historie. Bispemøtet vil følge med på kommisjonens arbeid, og forberede kirken på å gå inn i problemstillingene den løfter fram. Det er viktig at kirken lærer av historien og bidrar inn i oppfølgingsarbeidet fra Sannhets- og forsoningskommisjonen. Bispemøtet ser også behovet for at det tas initiativ til forsoningsarbeid med andre grupper som har opplevd urett i det norske samfunnet.

Bispemøtet ønsker at flere verdibaserte stemmer får plass i samfunnsdebattene, og vil bidra til viktige verdidiskusjoner om bl.a. klima, fred, innvandring, fosterdiagnostikk, trosfrihet, ulikhet og hvordan samfunnet bedre kan verne om menneskeverdet og utsatte mennesker.